

RM 5-1992: Meddelelse om forsvarerens adgang til det materiale, der er tilvejebragt af politiet.**1. Retsplejelovens § 745.**

Det fremgår af retsplejelovens § 745, at en under efterforskningen beskikket eller valgt forsvarer har adgang til at gøre sig bekendt med det materiale, der tilvejebringes af politiet.

I det omfang materialet uden ulempe kan mangfoldiggøres, skal genpart tilstilles forsvareren.

Kun hvis hensynet til fremmede magter, til statens sikkerhed eller til sagens opklaring eller trediemand undtagelsesvis gør det påkrævet, kan disse regler fraviges.

Bestemmelsen indeholder ingen nærmere beskrivelse af det materiale, forsvareren har adgang til, og heller ikke nogen angivelse af, hvornår materialet skal stilles til forsvarerens rådighed.

Disse spørgsmål behandles i det følgende.

2. Materiale omfattet af § 745.**2.1. Materiale der fremlægges eller agtes fremlagt i retten.**

Alle former for bevismateriale, der af politiet eller anklagemyndigheden fremlægges eller agtes fremlagt i retten er omfattet af § 745.

Det gælder således politirapporter, beslaglagte dokumenter og genstande, tekniske erklæringer m.m.

Materialet må anses for tilvejebragt, når det er undergivet politiets rådighed. Forsvareren er normalt ikke forpligtet til at afvente en mulig sortering af dokumenter, beslaglagt hos sigtede. Forsvareren vil dog ikke kunne kræve materialet udleveret, før der er sket registrering og eventuelt frasortering. Indtil dette er sket, skal forsvareren på begæring have adgang til at gennemse materialet hos politiet.

2.2. Andet materiale.

Materialet skal have berøring med sagen; men det kan ikke kræves, at det skal være fastslået, at det er af reel betydning for efterforskningen og den eventuelle videre straffeforfølgning. Det er ingen betingelse, at politiet eller anklagemyndigheden har truffet beslutning om at fremlægge det i retten.

I forbindelse med en omfattende efterforskning i større drabssager o. lign. anvendes ofte en journalgruppe, kaldet »0-rapporter« (Oplysningsgruppen). Gruppen omfatter oplysninger om personer eller emner i relation til sagen, hvoraf nogle ikke umiddelbart skønnes at have nogen betydning for sagens opklaring, herunder resultatløse undersøgelser. Herudover omfatter gruppen oplysninger, der helt indlysende er uden hold i virkeligheden, og som derfor ikke indgår i den videre efterforskning.

Den del af rapporterne i 0-gruppen, der skønnes uden betydning for sagen, kan udelades af selve sagsakterne.

Bilagsfortegnelser skal omfatte sådanne rapporter. Det gælder, selvom rapporterne er omtalt i et sagsresumé.

Uanset journaliseringsmåden, opbevaringsformen m.v. skal forsvareren have adgang til at gøre sig bekendt med sådant materiale.

Det skal derfor sikres, at forsvareren er bekendt med, at der er udeladt materiale som værende uden betydning.

Den første gang, politiet eller anklagemyndigheden i forbindelse med fremsendelse af materiale til forsvareren udskiller sådant, der på dette tidspunkt skønnes uden betydning for sagen, skal forsvareren skriftligt gøres bekendt med, at udskillelse har fundet sted. Det samme gælder, hvis materialet i den aktuelle sag er udskilt fra et større sagskompleks, uden at dette umiddelbart fremgår af sagen.

Forsvareren har herefter som udgangspunkt krav på at kunne gøre sig bekendt med det udeholdte materiale og skal på begæring tilstilles kopi heraf i det omfang, materialet uden ulempe kan mangfoldiggøres.

Kopi af skrivelsen til forsvareren om udskillelse bør opbevares sammen med sagens akter.

3. Forsvarerens adgang til materialet.

3.1. Efter forsvarerens begæring.

En begæring fra forsvareren om at få tilsendt genpart af rapporter og kopi af andre bilag, efterhånden som de udfærdiges eller tilvejebringes, bør i almindelighed imødekommes. Rapportgenparterne bør tilsendes, efterhånden som rapporterne udfærdiges, uden at afvente den enkelte rapports færdiggørelse. Efter omstændighederne kan udlevering af politirapporter, der indeholder vidners forklaring, dog afvente den forklarendes godkendelse af rapportens indhold, men udsættelse af udleveringen med denne begrundelse må kun ske for et kortere tidsrum.

3.2. Uden forsvarerens begæring.

I arrestantsager vil der ofte være anledning til med kortere intervaller at tilsende forsvareren genparter eller kopier af de senest tilvejebragte bilag, selv om der ikke er fremsat begæring om tilsendelse, efterhånden som rapporter m.v. udfærdiges eller tilvejebringes.

Undtagelsesvis kan der dog også i andre tilfælde være anledning til uden begæring at fremsende materiale til forsvareren, så snart det er tilvejebragt, f.eks. hvor der er tale om varetægtssurrogat, eller hvor der foreligger nye oplysninger, som eventuelt kan give anledning til en revurdering af andre efterforskningskridt, navnlig beslaglæggelse, eller som i øvrigt skønnes at have en sådan betydning for sigtedes forsvar, at det bør komme til forsvarerens kundskab med det samme.

4. Formen.

Kan materialet ikke uden ulempe mangfoldiggøres, bør forsvareren henvises til at gennemgå materialet hos politiet eller anklagemyndigheden. Hvis det skønnes hensigtsmæssigt og forsvarligt,

kan der undtagelsesvis gives forsvareren adgang til at hjemtage sådant materiale med henblik på gennemlæsning.

5. Ophævelse af tidligere retsfor skrifter.

RA cis 43/68-6 af 4.12.1968 og 43/71-2 af 26.1.1971 ophæves.

Asbjørn Jensen.